

Преця ачестї Фол дїн
прївнх кѣ Фота нїнтрѣ
мїнтї і нїмх шї лі-
тературѣ естї не ѣн
ѣдмїтатї дї ан кѣ поца

2 ф. 24 кр., фара поца 2 ф.
8 кр., арр. Шїнтрѣ фїнцїн-
цїрї сѣ пактїк пїнх ла 6
рїндѣрї 8 кр. дї ачї дїнѣ
1 кр. аррїнт дї ѣн рїндѣ

N 14.

1840.

(CU PREA'NALTA VOIE.)

GAZETA

DE TRANSILVANIA.

Brashov, 31. Martie.

Трансїлванїа.

Алаатїерї ан 29 март. к. в. ла Сатѣа
лїнг (дїстрїкт. Брашовѣаї) с'аѣ фїкїт о
дїскопїрїе кранїнх. Ан дїпартаре де о
нїшкїтѣрѣ дїла сат шї ка де 50 пашї дїн
дрѣмѣа че дѣче кѣтрѣ Тїрѣнцїнї, с'аѣ а-
флат ѣн трѣп де ом морт ангропат нїмаї
ан фаца пїмкїтѣлѣї, ан кѣт фїнд асїїа
нїмаї прїсїрат кѣ цїрїнх, мїна дїн афарѣ
тїрїтѣ поате де вїро фїарѣ, аї лїпсеа кѣ
тотѣа. Кїмкѣ ачїа ом аѣ пїтїмїт о моар-
те сїанїкѣ, се кїноацїе де пїн дїн спїртѣ-
ра капѣлѣї, каре нї поате фї де кѣт нїмаї
кѣ мїкїа вїе ѣнїї топор фїкїтѣ, прїкїм шї
дїн лобїтѣрїлѣ шї сфїшїтѣрїлѣ ан фацѣ
авѣте; кїмкѣ ера ангропат маї де мѣлте
септїмїнї, доведїше скїмвареа фїкїтѣ ан
кадаврѣ, каре парте маре се нїгрїсе, іар пѣ-
рѣа шї мїстїцїлѣ ісе смѣлїсе; кїмкѣ ачїааш
ненорочїт аѣ трїкїтїт сѣ фїе де нацїе ромїн,
ам пїтеа анїїа дїла амерїкїмїнтѣа че с'аѣ
афлат не дїнїсѣа. О кѣчѣлѣ (кѣшїмѣ) чобѣ-
нїаскѣ де мїел, ѣн кожок де оаїе онѣрт, пе-
лѣа ан афарѣ шї фїрѣ прїм, чоречї ромї-
нїрї, шї ла пїчорѣ амфїшїсрат нїмаї кѣ
нїше кѣрїлѣ де опїнчї. Оморїтѣа се пѣрїа
афї фост ан вїрїтѣ ка де 25—30 аїї, —
статѣрѣ де мїжлок, ла фацѣ маї мїлат трас
де кѣт грас, іар пѣрѣа кастанїѣ. В де мї-
раре, кѣ (кѣ шїрїа ноастрѣ) дїн ачїст' цїнїт
пїнх ан зїоа де ацїзї н'аѣ помїнїт чїнѣ-
ва дїспре пѣрдѣрїа с'аѣ дїпартареа ѣнїї ас-
фїлїѣ де ом дїла локѣрїлѣ ачїстѣа, аѣкрѣ, че
не фаце а вїнї ла прїпїсѣ, кѣ ачїа кѣзїт ан

мїнїлѣ ѣчїгашїлор ва фї фост стѣкїн. Фїе
ка нїеаїїсїцїї сѣ се дїскопїре кѣт маї кѣ-
рїндѣ.

Клѣж. Газета Erd. Hiradó аратѣ кѣ
ан ачїастѣа чїтатї кѣ прїлїжѣа тѣргѣлѣї се
арїтарѣа цїганї мѣлцїї де корѣрїї (номазїї),
асїпра кѣрора фїїнд маре прїпїсѣ де фїсрї-
шїаг, фїсѣрѣ пїндїцїї шї ан мїлатѣ дїскопї-
рїцїї. Номазїї ачїсѣ ангрїжїрѣ а се дїпар-
тѣа; оамїнїї дїн ораш апѣкарѣ ан ѣрма лор,
дїн карїї прїнцїнд не дої, аї дѣлѣрѣ сѣнѣ
паза ѣнїї пїсторїѣ де ої, іар' еї пїрїчїасѣрѣ
маї анколо спре а пїше мїна шї не ацїїї,
кїнд пїсте пїцїн шї дѣлѣрѣ пїсте каравана
цїганїлор. Ансѣ ачїїїа нїнїмаї се шїсрѣ
апїра, чї шї алїнгарѣ не оамїнїї арїптѣцїї
кѣтїндѣї пїнх ан марїїнїа Клѣжѣаї: дѣ-
пї ачїастѣа се антоарсѣрѣ ла кїетѣа пїсторїѣ
шї сѣкѣпїнд не чїї дої коннїцїоналї а лор,
не ачїла аа оморїрѣ кѣ кѣцїїтѣлѣ. Ан па-
трїа ноастрѣ нї сїнт мѣлцїї цїганї номазїї;
ансѣ кѣт е де дорїт, ка ачїїїа анкѣ сѣ
аїкѣ одатѣ ачїашѣ статорїїчѣ шї — чїкїлї-
зїацїе! Вї анкѣ сїнт оамїнїѣ. —

Ачїгаш фїаїе не сїпїне, кѣ ла ѣн обрїѣ
амрїкїкат нїмаї ан сѣрамїе, каре шї ан-
сїш компїтїмїреа полїцїаїѣаї шїсї а о траѣ
асїпрѣ'шїї, чїрїчїтїндѣсѣ кѣ прїпїсѣ де фїсрї-
шїаг, афларѣ 150 галкїнї амрїрїтѣшїї шї о
сїмѣ кѣнх де канкїнѣте. Вїзї че аѣх ерї-
чїск ачїстѣа, а флїкїнїзїї шї а амѣла гол кѣ
кѣпїталѣа ан кѣсарїї!

Соцїетатѣа актерїлор ѣнїсрїцїї с'аѣ ан-
торѣ іарѣ ла Клѣж.

Шифла Департаментсѣѣ Александръ Гіка
Но 775. Анѣла 1840. фѣвр. 29.

Франца.

Вама де импортація пентрѣ коїі стрѣні
ан Франца есте 55 франчі де 8н коѣ; прін
ачеаста се прѣинѣице о скѣмпете маре де
карне ан тоатѣ цара. Ла 16 Мартіе се лѣар
ла лѣсбатеѣ ан камера депѣтацілор маї
мѣлате черрѣ дате ан лонтрѣ спре а добжн-
ді скѣзѣмжнт ан зїса вама. Темѣѣрїле а-
челора, карїі чер ѣшѣраре ожнт вреднїче де
а фї кѣноскѣте. Вї зїк: Продакція вїтелор
ан Франца есте маї пѣцінѣ де кѣт ар тре-
кѣї оѣ фїе: аїчі мїстѣрїа нѣ рїгѣлазѣ пе
продакціе, мїстѣрїа е оїлітѣ а се анткмі
дѣнѣ продакціе; саѣ кѣ алте кѣвїнтѣ, оаме-
нїї мѣнкѣ атѣта кѣт се продѣче пентрѣ Хра-
на лор, дѣр нѣ се продѣче атѣта кѣт лѣар
трекѣї напѣрат. Сїнгѣр, ан Парїс се оїмте
лїпѣ де 220 кої пе о септѣмжнѣ. Кѣ ам-
пѣцінарѣа нѣмѣрѣлѣї се парѣ кѣ шї соїѣла
вїтелор се стрїнѣ: де маї мѣлѣї ані де ла
8н коѣ есе кѣ а чїнчеа парте маї пѣцінѣ
карне шї сѣѣ. Прецѣла кѣрнїї се ѣрѣк антрѣ о
пропорціе кѣ мѣлат маї маре. Фѣнтѣла де
карне че маїнаїнте кѣ 15 ані, кѣнд вама
де 8н коѣ ера нѣмаї треї франчі, се кѣмпѣ-
ра кѣ 55 сентїме, асѣзѣї ал пѣтїск кѣ 52.
Карнеа маї олазѣ есте кѣ 8н жѣмѣтѣте де
франк, іар? чеа маї алазѣ кѣ 70 сентїме
(20 крї арѣ). Кѣ ачїст прец есте кѣ нѣпѣ-
тїнѣкѣ ка оѣ фїе карнеа храна де кѣпетенїа а
лѣкѣїторїлор. Скѣмпетеа кѣрнїї де кої дѣ
адѣс амперѣїѣрареа де а тѣла шї вачї, а лѣ
кѣрора карне есте маї мѣлат реа шї оѣнѣтѣ-
ції стрїкѣтоаре. О парте маре дїн оѣрѣчї-
ме се хѣрнїце ка шї гарнїзонѣла ѣнїї чѣтѣці
анкїсе, кѣ карне де кал. Прїмеждіа крѣще
ан тот анѣла. Дѣкѣла апѣкѣ зрїпї тот маї
марї: породаѣ е амѣрѣкат маї вїне, анѣкѣ
кѣ атѣта маї рѣѣ хѣрнїт; шї де нѣ се вор
апѣка мѣсѣрї кѣвїнчюасе дїн време, песте пѣ-
цін пласа лѣкѣїторїлор ан Франца баажнѣе
а мѣнка нѣмаї пѣне шї картофле. Оаменїї
дїн ачѣстѣ царѣ ворфї ан старе а дѣїнѣра
шї а се префаче спре маї рѣѣ ка шї докї-
тоачеле. Мѣнкѣрѣа кѣнѣ шї оѣнѣтоасѣ фаче
ожнѣе кѣн шї трѣн оѣнѣтос; омѣла оѣнѣтос
шї вѣртос поате лѣкѣра мѣлат шї вїне *). Кѣ
тоате ачѣстѣа камера нѣ прїїмі нїчї оѣпт о

*) Нѣ крѣд сѣ фїе крѣ ѣнѣла, каре чѣтїнд
ачѣстѣ, сѣ нѣ арѣннї окії асѣпра ѣнїї на-
ції, ла каре, нѣ пом грїшї зїкѣнд кѣ пар-
тїа чеа маї маре трѣїнѣї маї нѣма кѣ мѣ-
лаїѣ шї кѣ мѣмѣлаїкѣ. Анѣмї нѣ прїа-
арѣ, карне кѣ атѣта маї пѣцінѣ поате
мѣнка. Ожнт оѣнѣтошї тотѣшї? Нѣмаї
кам а пропос. —

кондїїе поменїта черре де а ампѣціна та-
рїфа пентрѣ кої.

Тѣрчіа.

Щїреле дїн Константїнопол дїн 10 мар-
тїе, ажнїсе ла вїена вїстїск: „Анѣла ноѣ тѣр-
чѣск 1256 анчѣпѣ ла 5 мартїе. — Ан адѣ-
нарѣа чеа маре де оѣат чїнѣтѣ ан 8 ла
поартѣ се арѣтѣ аннѣлацїмеа Са Сѣлтанѣла шї
се чѣтї ан фїїнѣаї де фацѣ де кѣтрѣ мїні-
стрѣла трїклор дїн аѣарѣ, Рѣшїд Паша, ѣр-
чѣторїѣла Хаттї-Шѣрїф андрѣпѣтат кѣтрѣ
мѣдѣларїї оѣатѣлѣї порѣїї: кої фѣкѣсѣрѣцїї
анѣсѣрїнації, а пѣне ан лѣкѣраре мѣсѣрїле ад-
мїнїстратїве шї порѣнїїле прївїтоаре ка ста-
реа дїн лонтрѣ, каре се арѣта а фї трїеѣн-
чюасѣ спре сїгѣрїсїрѣа дрѣптѣрїлор шї а прї-
вїлѣїѣрїлор. че вѣ прїн Хаттї-Шѣрїфѣла Мѣѣ
дїн Гїлѣханѣ ам фѣгѣдѣїт тѣтѣрор оѣнѣ-
шїлор мїї. — Антрѣ адѣвѣр, дїла нѣла ор-
ганїзаціе аа ачїстѣї оѣат, се лѣсѣкѣтѣрѣ ан
ачѣла тоате трїклѣ фѣрѣ чїнѣре де парте шї
кѣ чеа маї лѣсѣкѣршїтѣ лїбертѣте. Дѣле
фѣсѣрѣ жѣдїкѣте атѣт дїн 8н пѣнѣк де ве-
дїре а лѣїїлор кѣт шї дїн а дрѣптѣлѣї кѣ-
вѣант, шї хотѣрѣрїле фѣкѣте де кѣтрѣ оѣат
фѣсѣрѣ прїнчїпїлор дрѣптѣлѣї шї а дрѣптѣцїї
аша амѣсѣратѣ, ан кѣт вѣѣ кѣ адѣвѣратѣ де-
еѣкѣтаре кѣ дѣѣ воаз сѣ кѣнѣоѣцїї домнѣа-
ска Мїла андѣстѣларѣ. Рѣвѣна шї пачѣла, каре
вѣ ѣнѣще пе кої, дѣ авѣт ѣрмѣрї амѣсѣкѣ-
рѣтоаре, шї мѣлѣцїмїтѣ фїе пентрѣ ачѣастѣ Че-
лѣїї преїналѣт, ан пѣцінѣ време о'аѣїсѣрѣ-
вїт мѣлате вѣнѣ. — Оѣатѣрїле оѣант антрѣ-
пѣте, каре вор фї андѣторѣте а андрѣпѣта
шї а рѣгѣла оѣкѣрмѣїрѣа фїнанчїалаѣ,
прѣкѣм шї тоате трїклѣ легѣте кѣ ачѣла ан
провїнцїї шї ан дїстрїктѣрї, ѣндѣ амѣѣнѣ-
тѣцїрїле хотѣрїте анкѣ ан ачїста ан се пѣн
ан лѣкѣраре. — Жѣдїкѣтѣорїлор лї о'аѣї
хотѣрѣт лѣфї кѣвїнчюасе, еї лѣдѣрѣ инѣтрѣ-
кїї кѣвѣнїте шї о'аѣї пѣртѣт грїжѣ, а лѣїѣ
пентрѣ дѣрегѣторїа де жѣдїкѣтѣорїѣ оаменїї
дрѣпцї шї дїстоїнїчї. — Асїменѣа о'аѣї фѣ-
кѣт лѣсѣкатѣрї фолосїтоаре шї асѣпра оѣкѣр-
мѣїрїї чївїлѣ шї полїцїенѣцїї, шї мѣсѣ-
рїле ан ѣрма ачѣсторѣ аѣлате де трїеѣнчюасе
о'аѣї пѣс ан лѣкѣраре кѣ чеа маї фѣрїчїтѣ
ѣрмаѣре. — Фолосѣрїле де акѣм шї чѣле кї-
тоаре аде ачѣстор мѣсѣрї тоате пласїле норо-
дѣлѣї де оїмт шї лѣпрецѣїскѣ кѣ чеа маї ма-
ре вїоїчѣнѣ, тот ачѣлашї вѣдїск прїтѣтїн-
дїнї кѣкѣсїрїа лор пентрѣ ачѣастѣ. — Вѣ ан-
сѣмї ам чеа маї адѣвѣратѣ кѣсѣрїе пентрѣ
тоате мѣсѣрїле ачѣла, каре кѣзѣшѣїск ан-
флорїрѣа цѣрїї, рѣгѣлатѣла кѣрѣ а трїклор рѣ-
вїрнѣлѣї, прѣкѣм шї одїхна шї фѣрїчїрїа оѣ-
пѣшїлор. — Вѣ тоате ачѣстѣа маї рѣмѣнѣ ан-
дѣрѣнт о мѣлѣцїме де трїклѣ, каре оант ко-

ролари а ле поминителор амеснхтхцирї. — ВШ лархшї мх ражим ан ржна шї лоіалїтатїа роастрх, ка бої ачїага дшпх о черчетаре темїнікх шї о ангрїжїтх черкаре сж ле рїгдлації. — Прїетїнїа, дїспре карї ВШ неконтїнїт мх анкредїнїцїз дїн партеа пштерїлор анналатїї Мїле порції ампрїетїнїте шї алїа те, мх фак а нхдїждшї о тїмшрїе шї мшлїцшмїтоаре їспрївїре а шнор трекї, карї асїтхї сташ ла антреваре. — Джнта дорїлор Мїле єстї, шїрцїерїа кш тотш а ле тштршор а кшзшрїлор шї апхшрїлор де лїге шї де кшвїнт сжнїдїте, сїгшрїсїрїа одїхнї шї а фїрїчїрїї тштршор сшншїлор Мїї шї сшорїрїа крешїрїї шї а пштерїї амшрїаціїї. — Не сжнт аннаїнїтеа окїлор бїнїфїкшїтоарїе шрмшрїї а ле мшсшрїлор, а сшпракшрора антршн сфат органїзат се шїншрх дїскашїрїї слокодї. — Ашя воїса мїа єстї, ка кш ажшторїшл чїаїт атот пштернїк сж ршмнїем пе калїа апшкатх, шї сж нш прїетшм а пїдїпсї пе ачїа, карїї прїн ачїа, кшмкх єї лшкреазх ампротїва хотшрїлор статорнїчїте, кад сшпт стрїшнїчїа (severitas) лїцїлор. — Фїе ка чїа прїаналт тотдїагнїа сж не стїа антршжшторїш кш харшл шї даршл сшд чїа черїек!

— Ан прїчїна орїенталх нїчї пшнх атхзї нш єстї дїкшт о нхдшшалх апхшктоарїе, чї се поате асїмшнїа кш зшдшфшл берїї, лшпш карїе одмїнїї ашїаптх врїме грїа. Нїчїї о анбоїалх, нїчїї о мїшкарїе хотшрїктоарїе анкш нш сшд фїкшт. Шп корїспондїнт а Газетїї шнїверсалїа боїцїе а пророчїї, кшмкх пїетїе о лшнх де зїае се ба алїге тот лшкршл. Сж маї ашїпшм.

Брїтанїа маїре.

Бїлшл, адекш проїектшл де лїге, прїн карїе сжнт а се реформа мшнїчїпалїтхцїае (сшцїїае) ан Ирландїа шї лшпш карїе є нхдїждї, кшмкх ачїагшх нїфїрїчїтх царш, а кшрїї лшкшїторїї парте маїре, дїн прїчїна шнор пшцїнїї когації зак ан сшрхчїа нїдїскрїсш, сшр маї шшшрїа, пшнх акшма чїтїндшсе лшпш окїчїш де трїї орїї ан каса де жок шї прїїмїт фїїнд, сшд трїмїс ла каса лорзїлор, шндї анкш сшд чїтїт одатх. В нхдїждї кш Ирландїї корїсштї. Статшл проїцїек шї трїкїае рїалїїоаге анкш лшд парламентшлшї де акшма дїстхлх трїацїа. Се кшвїне а шїї адекш, кшмкх аншмїт ан Англіа єпїскопїї реформації (мшлцїї ла ншмшр шї кшшшторїїцїї) аш вїнїтшрїї фшартїе маїре, лшр проїцїїа де ранг є маї лїпсїтх. Ан Скоцїа комшнїтхцїае се лшптх пїнтрш дрїптшл де ашїї пштеа шїшїї алїге слокодїе пшсторїї сшї сшфлгштїцїї, фшрх нїчїї о сї-

лх дїн ашрх. — Вїстїа дїспрї анчїпїерїа ршкшїсшлшї ан Кїна анкш нш є офїцїал кшнскштх, кш тоате ачїстїа, чїаїшл аш сшкшзшт маї де кшршнд кш 15 ла сштх. —

Кїна.

Мїсїонарїшл крїшїнїск Гїцл а ф ан картеа са дїспрї Кїна сшкрїсш аратх, кшмкх ншмшршл тотал а тршпїлор ачїстїї амшрїаціїї ампрїснх кш солдаціїї де маїрїнх єстї 765,222. Кїна арї доах флотїе, шнїа де маїре дїн 918 васїе кш 107,921, лшрш алта де ршшрїї дїн 1036 васїе кш 9500 оамїнїї. Армїа є органїзатх рїгшлат ка орїї карїе алта дїн лшме, анкш тотшшїсїа нш єстї дїкшт ншмаї шн сшкелїт (оаге аншїратїе). Солдатшл алчїї нш се ошїцїе дїн їшкїрїа кштрх патрїе, чїї ншмаї ка шн сшлшжкшш де полїцаїш сшд ка шн вшншторїш амшрїацїїк шї трїшїше парте маїре а аншлшї ла фамїліа са, шндї фачї нїгшцїторїе шї лшкрх мїшшшшрїї, анкшт фїїнд лїпсш грїаїнїкх де 10,000., акїа се пот адшнїа 3000 ошшшї. Офїцїрїї шї матршзїїї ншд шїїнцїае трїсшнчїоаге ла маїрїнх. Васїеле де ршкшїсш мшдш нїчїї о дїосїкїрїе де чїае нїгшцїторїї шї чїае маї маїрї ашїа сжнт де 300 тоанїе.

Рїпшкїа інїшлїлор їонїчїе.

Де маї мшлатх врїме сшсїсе ла гшкїрншл їонїк, прїкшм шї ла дерїгшторїїї аштрїачїї де грїанїцх аншїїнцїрїї сїгшрїе, кшмкх Мїхїмед ІІ лї арї де гшнд а кшлїге тршпїе сштхшшїї дїн Албанїа тшрчїаекш. Ачїагшл трагї асшпршшїї лшрїа ашнїте а ле амшндшршор пштерїлор прїетїнїе порціїї. Анчїркарїа єгїптїаншлшї сшд фїкшт. Лорд комїсарїшл прїмарїш а іншлїлор їонїчїе аш сшфїрїт, ка чїае доах коршїї єгїптїнїе сж мїаргш нївхтшматїе ла Корфш; лшрш лшпш чїе порнїрх, трїмїсїа дїодатх о фрїгатх єнглїзаскш лшпш єлї, карїе лїаї шї ажшнїс ан лїманшл дїла портш палїрмо. Оамїнїї лшї Мїхїмед ІІ лї прїкшм шї тоцїї Албанїїї (арншшцїїї) афлациї ан ачїаа васїе, фшсїрх лшшї ла Корфш, шндї акшма се шї анчїпш о черчетаре формалх.

Oest. Beob. n. 90.

Аншїїнцїарїе.

— Ан тшргшл калїлор, ан касїле пшнїаїшлшї Вїгїнїе де Трашшїнфїс се афлх патрш магазїїї болчїте, а се да кш кїрїе. Карїї вор ашїа трїсшнцх де ачїстїе, пот черчїта маї дїапроапїе сшд ла Л. Каролїна в. Маїор де Саллмїн, сшд ла Л. Дїрїктор де полїцаїш шї сїнатор де Іакрїхїфїлд.